

Szerkesztéségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések
és a lap szétküldésére vonatkozó
felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTAI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXVII. évfolyam, 146. szám.

Nagybecskerek, 1898.

Hirdetési árték:

Egész évre ———— 12.
Félévre ———— 6.
Negyedévre ———— 3.
Egy órára ———— 1.
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés-
irodáknál.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Csütörtök június 30

Az örökös kvóta.

Nagybecskerek, június 30.

A magyar kvótaküldöttség még Buda-
pesten tartott elértekezletén elhatá-
rozta, hogy a tárgyalásokat az osztrák
küldöttséggel még ama minősíthetetlen ma-
gatartás után sem szakítja meg végleg,
melyet az osztrák küldöttség az utolsó
szóbeli tárgyalás alkalmával tanusított, —
és ezt már Bécsbe való utazása által is
bebizonyította.

Az osztrák küldöttség utolsó, komo-
lyan alig vehető evolúciója után, mely egy-
szerlen mellőzte az osztrák kormányt
azt az álláspontját, hogy a magyar kvóta
jövőre 36% legyen és ama nyilatkozat
után, melylyel a 38:62%-os kvótaarányt
csak akkor állította fel, miután a magyar
küldöttség számítási módját feltétlenül
elfogadta; ilyen események után valóban
nehéz volt a kvótatárgyalások folytatásá-
nak lehetőségét hinni és bizonyítván báró
Bánffy miniszterelnök egész befolyása
és diplomáciai zsenije kellett hozzá, hogy
a tárgyalásokat folytatni lehetett.

Es így az utolsó napokban ismét
folytak a két küldöttség tárgyalásai, anél-
kül, hogy az eddiginél egyéb eredményt
tudnának felmutatni. Hogy a tárgyalások
ismét megakadtak és küldöttségek meg-
fogható eredmény nélkül mentek szét,
ezért a vád sem Magyarországot, sem a
magyar kvótaküldöttséget nem érheti;
hisz, annyi türelmet tanusít a magyar
küldöttség, midőn még az utolsó szóbeli
tárgyalások után is még mindig képes
komolyan venni az osztrák küldöttség tö-
rekvésait, céljait és eljárásait.

De a magyar küldöttség megtanulta
most, hogy kell nagyobb óvatossággal és
nagyobb erélyvel eljárni; valamelyik elő-
értekezletében elhatározta, hogy kvóta-
számot nem fog javaslatba hozni és min-
den előzékenysége mellett sem lehetett
rávenni, hogy ettől az elvtől eltérjen. Az
osztrák küldöttség politikája az, hogy a

magyar küldöttséget rávegye, hogy ez
egy konkrét számot nevezzen meg; amivel
azt akarja elérni, hogy az osztrák kor-
mánynak lehetővé tétessék, hogy egy,
Magyarországra nézve kedvezőtlen, a két
állam anyagi viszonyai által semmiképp
sem indokolt átlag-számot állapíthasson
meg és ahhoz kösse magát, mert hisz az-
zal tisztában van az osztrák küldöttség,
hogy az ő túlszágított számának elfoga-
dása eleve ki volt zárva.

Mint már jelentettük, a két küldöttség
tárgyalása mindenekelőtt kizárólag a kvóta-
kules megállapítása körül forgott és ha
majd ezt és a kiküszöbölendő adónemeket
végleg megállapították, csak akkor lehet
ama kérdés tárgyalásába kezdeni, hogy
minő összegeket és számokat kelljen figye-
lembe venni a mindkét fél által elfogadott
kvótakules alapján felállított számításokban.

A magyar küldöttség keresztüllátott
az osztrák küldöttség diplomatikus játé-
kán és egy csepp hajlandósága sincs, hogy
magát becsapni engedje.

Miután a magyar kvótaküldöttség
előzékenysége mindenki előtt nyilvánvaló,
a kvótatárgyalásoknak úszre történt elha-
lasztása megütöztetést keltett ugyan, de
senkit meg nem léphetett. Csakis az törté-
nt, amit mindenki bizton előre láthatott:
a tárgyalások negatív eredménnyel vég-
ződtek, illetve halasztattak el az úszre.

Küldetésükhez és álláspontjukhoz hi-
ven bebizonyították a magyar küldöttség
tagjai, hogy Magyarország az osztrák
számítások alapján nem fizethet magasabb
kvótát, mire az osztrák küldöttség a tár-
gyalások úszre való halasztását javasolta.

Ha ez az elhalasztás Ausztria köze-
delését jelentené a magyar állásponthoz;
ha időközben az ilyen közedeles Ausztria
tiszult politikai viszonyainál fogva való-
szintű és lehetséges lenne, — úgy azt
minden őszinte politikus csak megelége-
déssel üdvözölheti; másrészt meg kell
vallani, hogy e feltevést nem látjuk
megerősítve.

Aratási kilátások. A földművelésügyi
minisztérium legutóbbi jelentései kedvezően
hangzanak, mert körülbelül 35 millió m. mássa
buzát helyeznek kilátásba az idei aratás ered-
ményeképp. Magyarországra nézve az jó közép-
szerű aratást jelent, mert a tartósan jó időjárás
folytán még némi javulásra is lehet számítani.
Gazdasági és szociális tekintetben kiszámít-
hatatlan ennek az eredménynek kitűnő hatása,
főleg azért, mert a családást teljesen kizártnak
lehet tekinteni. A földművelésügyi minisztérium
oly felette pontos és passzimatikus jelentései
szerkesztésében, hogy inkább jobb, mint rosszabb
eredményre lehet számítani. A valóságos ered-
mény a jelek szerint kedvezőbb lesz a hiva-
talosan kilátásba helyezett eredménnyel. Ennek
a tünetnek gazdasági jelentősége már mutat-
kozik is abban az emelkedett ipari és pénzü-
gyi vállalkozási szellemben, amely nagyobb
nyugalommal és biztossággal fog oly tervek
megvalósításához, melyeknek eddig a kedvezőtlen
közgazdasági viszonyok folytán végrehajlatlanul
kellett maradniok. Az aratási jó eredménynek
társadalmi fontossága a munkás népességnek az
adott viszonyokkal való megelégedésében mutat-
kozik, mert ha el kell is ismerni, hogy ez a
nyugalom és megelégedottség majdnem kizárólag
azoknak a rendelkezéseknek és intézkedéseknek
az eredménye, melyeket dr. Darányi Ignác
földművelésügyi miniszter tett az agrárszociális
munkásmozgalom elnyomása végett, másrészt
őszintén be kell vallani azt is, hogy a kormányt
erre vonatkozó törekvéseiben a kedvező aratási
kilátások jelentékenyen támogatták.

Az iskolai jutalmak.

— Visszhang a hasonnemű cikkekre. —
Egy pedagógustól.

Nagybecskerek, június 30.

E lapok hasábjain e hó 25-én egy névtelen
cikk jelent meg, melynek szerzője ládszát tör
az iskolai jutalmok intenzívva tétele érdekében
és e tekintetben nagyobb akció kifejtésére hívja
fel a gyermekbarátokat és a nagyközönséget.
Vajjon gyakorlati tanférnu avagy laikus írta e a
cikket, főlöaleses kutatni. Mert annyi kiolvasható,
hogy szerzőt a cikk írásánál a legtisztább
intenció, az iskola ügyei iránt érdeklődés és a
gyermekek iránti szeretet vezette, és kivehető az
is, hogy kifejtett nézeteit nem elavult neveléstani

A „TORONTAL“ tárczaja.

Legénybucsu, leánybucsu.

Írta: Liptal Károly.

Még a cigány is be van rugva.
Ott kalamajkásnak körülötte az aranyifjak
és dubaj kedvvel bucsuztatják dr. Gelecséry
Bácsi urat, aki mához egy hétre a becsületes
emberek sorába lép, vagyis megházasodik.
Folyik a bor, hangzik a nóta, de mivel-
ben a legények öregszenek, hát szökődőnek
egymástól haza.

Gelecséry is menne már, de ott van egy
hadnagy barátja, aki nem akar mozdulni és a
főlségős roixkrix-miniszterre esküszik, hogy
azon a helyen várja be a kapitányi kineve-
zését.

A cigányok is elszökődöttek már, odakint
szemtelenül virrad, a Gelecséry hadnagy barátja
is elveszett már mellőle és így a nap hőse
egyedül van egy hosszú asztal mellett, amelyen
feldöntött füvegek és összetört poharak hevernek.

Egyszer csak fölemelkedik ültéből Gelecséry
Laczi, lábujjhegyen kisompolyog a teremből,
elfogja a fizetőpincéért és gyorsan fiset. Astán
sugva kéri a pincéért, hogy hozza ki a feleő
kabátját, de úgy, hogy a többiek észre ne
vegyék.

A pincérek mosolyogva teljesítik a nagy-
ságos ur parancsát, aki lábujjhegyen, óvatosan
szökik — önmaga elől.

Végre hogy, hogy nem, hosszabb bandu-
kolás után a lakása elő kerül.

Réggel öt órakor csöngette ki a házme-
stert, astán miközben a ház állós őrzője nagy
alázatosan kinyitotta a kaput, ő meg a zsebében
kotorász, hogy előkeresse a kapupénzt.

Természetesen ez nem megy olyan köny-
nyen, mert nagy teherrel van a fiatal ur,
amennyiben este nyolc óra óta több száz pengő
áru butélia vérzett el a vig cimborák között.

Végre az egyik nadrágzsebében a kulcsok
és inggombok közül megfelelő dőlöngés köze-
pette előkapar egy koronát és odaadja a ház-
mesternek:

— Nesze öreg. Ma az utolsó.
— Csókolom kezeit a nagyságos urnak
és jó reggelt kívánok.

A nagyságos ur pedig az ötödik léposórról
kiált vissza:

— Vén számár! Hát nem megmondtam
már, hogy nekem ne köszönjön „jó reggellet”,
ha akármikor jövőnk is haza. Jó éjszakát
mondjon kend, astán égő lámpással jöjjék kend
előm, ha ragyogó délbe érek is haza.
Kapisko?

— Igenis értem, nagyságos uram.
— No, hogy jobban értse kend, hát itt
van még egy korona. Ugy is a tyukokkal
fekszem esután.

Csilíngelve gurul le az esztét pénz az aláza-
toskodó házmester felé, míg a nagyságos ur
főnt az első emeleten egy ajtó előtt jobbra-balra
inogva, próbálgatja kinyitni a lakása ajtaját.
Igen ám, csak hogy az ilyesmi nehezebb ilyen-
kor, mint megfajteni egy másodfoku egyenletet.

De hát italos embert Mária tartja a köté-
nyében és így hogy, hogy nem, fordul a kulcs
az ajtóban és a nagyságos ur bejut az ő legény-
tanyájára.

A becsipett emberek óstalan üdöngésével
járnak a szobában, mialatt a felső kabátját, kalap-
ját, mellényét meg a kezéltit ide-oda dobálja. Az
asztalon van egy palack víz, abból egy negyöt
huz, astán megáll a tükrör előtt és monologizálni
kezd:

— Ugy látszik, hogy be vagyok rugva!

Esen a valószínű mondáson astán olyan
jókat kacag, mint a világ legjobb élén, astán
végig dől a pamlagon, cigarettázik és ameanyira
a mámor engedi, hát gondolkodik is.

— Hum. Hát ennek is vége van. — Ma volt
az utolsó. — Mától kezdve hujá minden férfias mulat-
ságnak. — Pedig milyen szépen huata az a
gazember, hogy:

Semmi babám, semmi,
Igy szokott az lenni,
Mindenféle szerelemnek
Vége szokott lenni.

Igaza van a nótnak. Az az ostoba kaszairnö.
Talán csak nem gondolta, hogy elveszem. No
freilich! Szeretni és eivenni, az nem mindegy.
Ha én azokat mind elvinném, akiket életemben
megöltem, hát több feleségem volna, mint a
szultánnak. No peraze!

Es itt egy percre megakadnak gondolatai,
majd a szemére huza hajfürteit, folytatja:

— Furcsa, mikor így bucsuzik az ember
a legénységétől. Mennyi pisakon átussik az em-
ber, amig idáig jut. Szép a legényélet, de egy

A hivatalos melléklet 133. számával.

szabályokból, hanem a gyakorlati életből és saját belső világából merítette.

Ezzel szemben az e hó 28-án mintegy válaszul Bányai Jakab aláírással megjelent cikk szerzője arra érezte magát indítatva, hogy az összes gyakorlati pedagógusok nevében az iskolai jutalmak ellen szórja villámait és szokot nemcsak haszontalanoknak, hanem egyenesen károsoknak, és az iskolából kiküszöbölendőknek tartsa, mint a melyeket csak az „Isten kegyelméből való pedagógusok” helyeslik. Nem vagyok annyira tulzerény, hogy „talmi” pedagógusnak valljam magam, de azért Bányai urnak a cikkben kifejtett nézeteit a legjobb akarat mellett sem tehetem magamévá. Nem pedig azért, mivel az iskolai jutalmakat nemcsak teljesen ártalmatlanoknak, hanem egyenesen hasznosoknak tartom, a melyek hathatós nevelési eszközök képeznek a szakavatott tanító kezében.

Azt, hogy évközben, egyes leckéken érzelmi élvezetet okozó dolgokat, (pl. cukorkát, játékstert stb.) osztogassunk, azt az első cikk írója nem gondolta, és azt hiszem Bányai ur sem úgy akarta értelmezni. És hogy ily alkalmakkor „a tisztelt és szeretett tanítónak egyetlen egy elismerő szava többet ér, mint a jutalom”, „azt én is szívesen aláírom. De hogy kiválóbb alkalmakkor, mondjuk vizsgálatokon mért ne adjunk az elismerésünket kiérdemelt növendéknek egy-egy könyvet, író- vagy rajzeszközt, a mely által a tanuló nemcsak nemes példákra buzdítjuk, hanem főképp saját szorgalmából való továbbképzésre is serkentjük, annak okát nehéz belátni. Ezen elvek vezérlik a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumot is, midőn évenként nagyszámú jutalomkönyveket küld szét a gyermekek között való kiosztás céljából. Azt hiszem a legnagyobb pesszimista sem fogja azáltal a gyermekeket „az anyagiág, s m. mon — és érdekhajhászás” veszélyének kitéve látni.

Ha pedig az aranyokat, — a melyeket pedig B. ur oly nagy elismeréssel kapott fel az első cikktől, — ha, mint mondom, ezeket tűzik ki pályadíjjal a felsőbb iskolákban az öntevékeny- és ambicionálása céljából, úgy ez sem jár nagy veszéllyel, mert anyagi támogatásul szolgálhatnak az ifjaknak, a kik úgy is nemsokára az élet küzdelemére lépnek és senki sem mondhatja, hogy eszállt szolgálékü emberek válnának belőlük. A felnőtt ember, — a kiből pedig már kifjódott a lelkiismeret helyeslése, az öbecsülés szóval az erkölcsi jellem, — ha kötelességén kívüli munkát végez és pályadíjat vagy bármi jutalmat nyer, nem igen utasítja vissza azt, és azért senkinek sem jutna eszébe őt kapcsi embernek vagy bérencnek nevezni.

„Mit vétett az a gyöngébb elömeneteli, különben szorgalmas tanuló?” stb., így fakad ki továbbá Bányai ur, nem gondolván meg azt,

hogy a szakavatott pedagógus nemcsak a „kitűnő” elömenetelt, hanem a becsületes törekvést, továbbá a nemes erényt, a vállalkos és hazafias érzületet is meg szokta jutalmazni.

Irtózik továbbá cikkíró, hogy az irigység, ezen „oly mérges fekélye az emberi szívnek” is felkeltetik a jutalmak által. Mintha bizony ezt elő nem idézhetné épúgy a nyert jobb bizonyítvány és a tanító dicsérő elismerése. Akiben pedig ez utóbbi iránti irigység már fel van keltve, ott a jutalmak okozta irigység már nem sokat ronthat.

Végül B. ur abbéli aggályaira, hogy a jutalmak nemcsak egyeseknek okoztak nagy bajt és keserűséget, sőt még számos tantestületnek nyugalma is feldúlták, legyen szabad megjegyznem, hogy széles Magyarország 26,000 tanítója egyikének sem okozott az iskolai jutalom oly nagy fejfájást, mint inkább több más kevésbé jó, de sajnos, szükséges dolog, — hogy példát mondjak — az iskolai büntetések.

—ng.

HIREK.

Tájékoztató.

Julius 8-án kerékpárverseny Nagybecskerekon.
Julius 4., 5. és 6-án tanítógyűlés Pancsován.
Julius 11. Közigazgatási bizottság ülése.
A villamos világításal ellátott gőzfűtő reggeli 6 órából nyitva van: nők részére kecsden és pénteken délután 5 óráig; minden délután zuhanyfürdő.

— Szabó esperes kitüntetése. A hivatalos lap, a mely szerény krónikása a kinevezéseknek és kitüntetéseknek, szerdai számában örömhírt hozott, a mely legközelebből Nagybecskereket érinti. Rövid néhány sorban jelent meg a következő legfelsőbb kézirat:

A személyem körüli magyar miniszterium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztése folytán Szabó Ferenc nagybecskereki esperes-plébánosnak, a közoktatásügy érdekében tanúsított áldozatkészsége elismerésül, Ferenc József-rendem lovagkeresztjét adományozom.

Kelt Bácsban, 1898. évi június hó 23-án.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Br Bánffy s. k.

E pillanatban, mikor a plébánia gazdáját a jól megérdemelt királyi kegyérte, egyszerre dobban meg az örömtől mindanyunk szíve, mert rész jut a kitüntetésből Nagybecskerek városának, melynek hű szerető fia s a csanádi egyházmegyei klerusnak, mely egyik legkiválóbb tagját bírja Szabó esperesben. Együtt örül a kitüntetésnek a társadalom összessége, mert hiszen ennek az egyszerű, puritán

férfinak nem volt sohasem hangos, feltűnő a szereplése, a működése úgy mint Isten szolgájáé és mint polgáráé áldásossá vált mindenkor a közszellemre, a felekezeti békére. Ismeri őt mindenki s meleg emberbaráti szívét, a mely mindenkor megdobb, ha a szegények és ügyefogyottak gyámolításáról van szó, — ezren és ezren áldják nemcsak szűkebb hazájában Nagybecskereken és Torontálvármegyében, hanem az egész országban. — Szabó plébánost kitüntetése alkalmából a tegnapi és a mai nap folyamán rendkívül sokan üdvözölték levélben, sürgöny útján és élőszóval. Az első üdvözlő dr. Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter, a plébánia patronusa volt.

— Előléptetett bírák. A király Németh Antal n. kikiindai és Nádasky Dusan pancsovai tszéki bírákat, továbbá dr. Sóska Károly módosi járásbírókat a hetedik fideszi osztályba sorozott tszéki, illetőleg járásbírákká előléptette.

— Előnyösített iskolák. A veszprémi, nagybecskereki és pancsovai állami felső kereskedelmi iskolák felvételtek azon közoktatásügyi intézetek sorába, a melyeknek érettségi bizonyítványa a hadseregben és a honvédségnél egy éves önkéntesi szolgálatra jogosít. A rendelkezési hatálya már a most befejezett tanévben szerzett érettségi bizonyítványokra is kiterjed.

— Dessewffy püspök és a szocializmus.

Többször volt szó róla, hogy Dessewffy Sándor csanádi püspök, kinek Lello csanádmezei község határában nagy birtokai vannak, mely hasznos intézkedéseket tett, hogy részben a rossz termé, részben pedig a szocialista agitátorok által elkésztett népet a szocialista tanításoktól eltérítse. Áldásos munkáját, melynek már eddig is szép eredménye volt, még most is folytatja a püspök, kinek birtokain már nincs szocializmus és elégedetlenség. A magyar Alföld parasztsága, mely értelmesebb, mint a felvidéki, sokkal könnyebben hajlik a szocializmusra. A püspök ismeri egyházmegyéjének és a szocializmus terjedése ellen legbiztosabb óvóeszközei az igazsággal párosult felebaráti ember szeretet, melyet belevisz még a politikába is, azokivül pedig a jótékonyság. Tud hatni a népnek a szocializmus által megzavart lelki világára. Igy történt azután, hogy az idén is még a munkástörvény meghozatala előtt a püspök volt az első, a kinek birtokaira az arató munkások leghamarább elszarzódtak és az eléjük tett aratói szerződést azó nélkül aláírták. A püspök még legutolsó munkásáról sem feledkezik meg. Ha a természet mostohán ontja a termést s a kialakult kepe-rész nem ad a meg azt a magot, a mit a munkás fáradsága után várt, ő atyai szeretettel pótolja a természet mostohaságát. Igy a múlt évi aratáskor is a kialakult részen kívül még százhatvan méter-mázsa búzát ajándékozott az aratóknak, a mi

kicsit piszkos. Részegen heverni festett arcu lányok között, járnai a bolondját, néha kurta korcsokban, aztán reggel, amikor a kereskedők már a boltjaikat nyitják, mellékuccákon hazasomfordálni és aludni, mikor mások dolgoznak. Hazudni ennek meg annak az asszonynak, kezét szoritani ugyanazzal a jóbráttal, akinek a feleségét elszeretjük. Eh! Piszkos, csupa piszkos. Ez azt a szabadságot sajnáljuk mi elhagyni? Erről mondanak le olyan nehezen? Ördögbe is, hiszen ez inkább megváltás, sem mint szolgasság!

Hirtelen felemelkedik helyéről, le s föl járkal, most már valamivel józanabban, aztán egyszerre hirtelen eszébe jut valami. Odamegy az íróasztalához, kihuzogatja a fiókokat és tartalmukat odaönti az asztalra.

Csupa levél. Legtöbb női irással.

Turkálni kezd köztük, aztán kinyitja a kandelót, amelyben még a tértől egy félig elégett fadarab busul és ahogy átfutja a levelek tartalmát, egymásután dobja a kályha szájába. Ezenközben majd elmosolyodik, majd összevont szemöldökkel gondolkodik, hogy ki légyen hát az a „Sárka” vagy „Mari”. Ezek is a kályhába kerülnek. Mikor aztán mind a kályhában van a sok levél, alájuk tüzel.

— No hiszen, még csak az kellene, hogy irományaim között rátok akadjon a jövődöbelim.

A tűz nyaldosni kezdi a leveleket, a nagy ságos ur az etageréről levezs egy képet és a hajnali derengés felé fordítva, az italos emberek áradozásával csókolgatja:

— Holnaptól kezdve csak a tied vagyok.

A szobaleány pedig, amikor reggel be-

nyit és a nagyságos urat félig felöltözötlen látja az ágyon, mellette a jövődöbelije arcképpel, ijedten meséli el a folyosón a szomszéd kapitány ur ordonánának, hogy szegény fiatal urat az éjjel bizonyosan kirázta a hideg, mert felöltözve fekszik az ágyon és még be is fűtött. Most is lobog a tűz a kályhában.

Azt persze nem tudhatja, hogy ez a leányólat tisztító-tüze.

Az Ilonka mamája másodsor figyelmezteti a kis menyasszonyt, hogy térjen már pihenni:

— Eredj édes lányom, aztán aludni ki magad, mert ha álmatlanul töltöd az éjszakát, hát sápadt leszel és az emberek azt fogják hinni a templomban, hogy az én kis lányom sirt. No, menj kincsesekém.

Ilonka föltérdül az asztal mellől, ahol egész este ábrándozva ült, aztán kezét csókol a papának, megozókolja a mamát és a hat esztendő Yvonne kis bugát, aztán megy a szobájába.

A szobaleány már várja az ő kékfűggönyös, szüszies fehér garnituros szobáczkájában, hogy levethőztesse. A csacska teremés egyre beszél, miközben a cipőit huzza a kisszonyának!

— Édes Istenem, ha möggondolom, hogy holnap már elviszik a mi drága kissasszonykánkat, hát sirhatnék. Gondolja mög, utóljára van ma itt a kissasszony, utóljára vetőitem mög az ágyát, hogy álmodja mög rajta a legszöb boldogságát.

És a jólelkü, egyszerű teremés csókjával halmozza el az Ilonka kezeit, aki sze-

mében a meghatottság könnyeivel, alig bírja kituszkolni a szapora beszédü leányt.

Aztán végre egyedül van.

Oyan beszédes ez a csönd, úgy zsong bele a fejcskájé. Eszébe jut annak az egyszerű cselédnek a szava: ma van itthon utóljára, ma vetetem meg az ágyát utóljára.

Addig-addig gondolkodik ezen, míg végre megered a könye és sir, sir keservesen. Maga sem tudja, hogy mi bántja, csak sir, mert előtte van a nagy bizonytalanság. Boldog lesz-e? szeretni fogja-e a férje? nem fog-e szügyenszemre hazajönni? — Es ismét sir, keservesen sir. Majd elcsöndesedik, a holnapra gondol, aztán maga sem tudja mért, elpirul, fázva fut az ágyacskájáig, magára huzza a takarót és imádkozik:

— Mindenható Istenem, aki megvéded a szerelmeseket, ne hagyd el akkor sem, a mikor édes anyám kényeztetéséből elhagy. Add meg eskümet, a melyet holnap teszlek, engedd, hogy boldogok lehessünk: ő és én, adj megelégedést én édes Istenem!

Aztán megint megerednek könyei, de egyszerre csak édes hangok szűrődnek be az ablakon:

Csak egy kis lány
Van a világon,
Az is te vagy
Drága angyalom.
A jó Isten
Be nagyon szeret,
Hogy én nékem
Adott tégedet.

O huzatja az ablak alatt.

akkor ezerhatszáz forintot ért. A birtokain állan-
dóan letelepedett nép közt — a mostani mostoha
viszonyokra való tekintettel — már eddig hatvan
métermázsza buzát osztott ki segítségképen. Bár-
leteit, hogy méltányos és igazságos legyen az
alku, az egész tisztikar együttes ülésén az ugy-
nevezett tiszti széken adja ki s a szerződéseket
jóváhagyás előtt maga is fölülvizsgálja. Ennek
azután az az eredménye, hogy a püspök birtok-
ain állandó a csolodás, szívesen szolgál és
igyekszik élete végéig ott megmaradni. Gazda-
sági p-dig valódi mintagazdaságok.

Névmagyarosítások a M. Á. V.-nál.
A Magyarországi Névmagyarosítás Terén megindult, leginkább a
M. Á. V. tisztviselői és szolgaszemélyzete köré-
ben talált viszonyokra. A hivatalos lap legutóbbi
száma a következő névvaltozásokról ad hírt:

Andriai Károly eleméri vasuti eljárási „Andri-
ra, Angeli Lipót gyári pályász „Aradi“-ra,
Csarcsin Sándor homolcsi születésű pályász
„Csalogány“-ra, Dulleskó László pancsovai pályá-
sz „Dezsofi“-re, Eberhardt Antal orosz-
lamosi pályász „Erdélyi“-re, Feketics Ferenc
nagybecskereki váltótör „Molnár“-ra, Haubrich
István mekriai pályász „Boros“-ra, Hladny Mik-
lós szőregi állomás főnök „Had“-ra, Metzger
József zombolyai ör „Mészáros“-ra, Nircsotios
Zsiva karlovi pályász „Maros“-ra, Moricz Nándor
nagykikindai hivatalosolga „Munkósi“-ra,
Petrik István nagykikindai váltótör „Bátori“-ra,
Rehák Pál oroszlamosi pályász „Reményi“-re,
Schmits Antal szenthuberti ör „Kovács“-ra,
Sokolka László szakáhi pályász „Szabó“-ra,
Sova János zombolyai pályász „Szabados“-ra,
Wintergerst Mátyás német eleméri pályász „Ar-
pási“-ra változtatták belügyminiszeri engedély-
vel a nevüket.

Uj honpolgár. Lewin Herman lubói
(Oroszország) illetőségű polgár, a nagybecskereki
ör, egyház főkáptala a napokban tette le dr.
Dellimánics Lajos alispán előtt a magyar
honpolgári esküt.

Ünnepély a záróban. A harmincöt-
fokos meleg dacára is óriási közönség jelenlété-
ben folyt le szerdán délután a francia és zene-
ész-záró ünnepély az apácaokostorban. Az évről-
évre nagyobb népszerűségnek örvendő évszáz-
adonak is először bizottságot tett a tanulóifjúság
gondos és helyes vezetéséről, a miről eléggé
tanuszkodott a süüen felhangzó és sokszor szünni
alig akaró taps és éljenzés. Mindenek előtt a
föltétlen dicséret hangján emékezhettünk meg
Schwara Józsa és Messinger Karolina
kisasszonyokról, mint a kiknek érdeme a szép
eredmény, Schwara kisasszony azonkívül gyönyörű
énekével és klasszikus citerajátékával kellett
mélto feltűnést. Szép és precíz zongorajátékokkal
kittűntették magukat a tanulók közül Dörner,
Zivkovic, Ritter, Eljas, Jancsó, Grósz, Oroszy,
Szakács, Erling, Bontlovics, Piesz, Kausch,
Neuhold, Varga, Momirov, Tulics Gusztáv, Erdődy
Ilona, Gróf, Schwarc Alap, Mesznic, Unger és
Zivkovic. Igen szépen szavaltak prózában és
versben Mihályovics Zsófia, Engl, Sintha, Róza,
Virág, Kozarov, Zivkovic, Réczey, Ulrich,
Strasser, Orsó, Farkas, Palfy, Schwarc, Mihálovics
I., Sajóviz, Kürschner, Kovács, Gróf, Ritter,
Pervulesku, Gróf, Lowieser, Theodorovic, Klein
Borisza, Strasser Poldi. A karénekek semmi
kivánni valót sem hagytak hátra.

A piac elhelyezése. A városi szabály-
rendelet értelmében a holnapi naptól kezdve el-
helyezik a baromfi-piacot a Ferenc József-térről
és a kék átvezeték székelyükét az ügyész-
fogház előtti helyre, mint a hol bőségesen el-
férnek, a nélkül, hogy elcsúfítanák a vármegyehá-
záról nyúló szép kilátást. A piac egyéb be-
rendezése csak egy változással a régi marad, mint
fontosabbat csak azt óhajtottuk felemlíteni a
háziasszonyok tájékoztatására.

A méntelep felosztása. A verscezi
méntelep n.-becskereki fedettéi állomása június
hó 1-ével feloszlik és visszamegy Versceze, a hon-
nan csak tavasza tér újra vissza Nagybecskerekre.
Ugyancsak a legközelebbi napokban viszik Szék-
esfőhírvárra Dragomir-t, a városi bérment.

Vásár Pancsován. A pancsovai 6-naptár
szerinti Peter Páli ország. vásár kezdődik esütör-
tőben, azaz f. évi július hó 14-én és f. évi július
hó 17-ik napjáig bezárólag fog tartani. Ebből
az alkalomból közülük az érdeklődőkkel, hogy
szerdán, azaz június hó 13-án délelőtt már
szabad lesz a vásártérre szarvasmarhát, lovat,
juhót hajtatni, sertések azonban csak szonali
lelőlése hozhatók be. A vásártérre állatok csak
rendes járattal ellátva hajthatók fel. Sátrakat is
ugyanazon napon már szabad lesz felállítani, f.
évi július hó 18-án reggel azonban a sátrak el-
távolítandók.

Boldog emberek. Tegnap óta tömérdek
boldogság sétál Nagybecskerek város aszfaltjain
és tömérdek cigaretta fogy el a trafikban. Nehogy
immár fürdön üdülő nőlvásóink a végre bekö-
vetkezett meleg időjárásban izzadó számaözve-
gyeket vegyék gyanuba, sietünk kijelenteni,
hogy az aszfalten lejtő boldogok azok közül
kerülnek ki, akik még jóval közelebb vannak
az érettségi vizsgához mint az esküvőjükhöz. A
levizsgázott kisdíjakról szól az ének s ők az
okozói a cigaretta fellendült fogyasztásának.

Hetyke és negyven ifjú legénynek serege lepi el
az utcákat, a korszót, szürke fűtkarikákat ere-
getve abba az illatos valamibe, a mit mi meg-
szokásból levegőnek nevezünk. Boldog emberkék,
a kiknek a zsebében a bizonyítvány arról, hogy
nem eredmény nélkül kutatták a reciprok egyen-
letek ismeretlenjeit és diadalal járták meg a
láncörtök labirintusait. Természetesen nem mind
ilyenek. Vannak, a kik csüggedten álltak meg a
tudomány misztériumai előtt és a konjugálás
áadás mesterségében a megkivántató tökélyre
emelkedni nem tudtak, a minnek sőtötő szekun-
dák az eredményei. Ez bus dolog mindenestre,
de nem vigasztalan. Az a bizonyos lábtümművész
gyakornok, a ki elajította az üveget, a melynek
méhe a majsztram nektárjának volt békés hajlaka,
tudvalevőleg csak azon sopánkodott: istenem
bárcsak meg lennék már vevve! A szekunda is
addig legkellemetlenebb, a mig nem látták azok,
a kiknek jobb lett volna nem látniok. Ha egy-
szer a szekundán már tulesett nemcsak a diák,
hanem — a papa is, mindjárt megnyhűt a
kellemetlensége. Ist-nem, Ist-nem: a javító vizsga
még olyan messze van és a vakáció meg olyan
közel. Mért ne élveznék azok is, a kiknek egy
pár szekundát csöppentett a kegyetlen végzet.
Végre is, nincs olyan rossz diák, a ki szívesen
ne venne egy jeles bizonyítványt. — Az érte-
sióket egyébként tegnap osztották ki az összes
tanintézetekben a jutalmakkal egyetemben. A
főgimnázisták kivételével, kik saját templomuk-
ban voltak, az ifjúság a plébániatemplomban
részt vett fel 9 órakor az ünnepélyes Te Deum or,
majd visszavert az intézetekbe. A polgári és
felső kereskedelmi iskolában Knyaskó Lajos
igazgató hangulatos beszédet intézett a tanuló-
hoz, mire Forgó Ákos, a legjobb érettségít
teit növendék az idén végzett társai nevében
elbucuzott az igazgatótól és a tanári kartól.
Knyaskó igazgató megalva fejzte ki köszönetét
a az intézetből távozó ifjúságot lelkes szavakkal
buzdította a további jóra. — A főgimnáziumban
Balázs József igazgató olvasta fel szokás
szerint az évi statisztikát és osztotta ki a jutal-
makat.

Hamis vagyonátruházások. Ismerte-
tes a bukott kereskedőknek az a szokása,
hogy üzletüket eladják, vagy társas céggé
alakítják át egy napról a másikra s így
igyekeznek hitelezőiktől szabadulni. A
budapesti és bécsi védőegyesületek a
magyar kormányhoz fölterjesztést intéztek
e tárgyban, melyekre, mint a Magyar
Jogász írja, most választott a budapesti
kir. ügyészség nevében Hammersberg
Jenő kir. főügyész. Megnyugtathatom, —
ugymond — a védőegyesületet a felől,
hogy a budapesti kir. ügyészség a hazai
kereskedelem és hitelviszonyok megron-
tására vezető ily üzelmek ellen egy álta-
lában köteletségéhez képest, mint külön
utasításom folytán is, mindig teljes szigor-
ral és erélyvel fog eljárni s a büntető
törvénykönyvnek több okból sürgetett
novelláris pótlásakor a hitelezési csalásokra
vonatkozó szakaszok iránt is állást fogok
foglalni.

Öngyilkosság a hozomány miatt.
Pancsováról írják: Szép leány volt Kocsis
Ilona, kinek életé meg csak 18 tavaszt látott.
Jártak is utána a legények szinte vég nélkül.
A fiatal leány szívesen fogadta valamennyinek
udvarlását, mert hát a szíve szerelemre vágyott.
A legénynek azonban ma már, ha nem dicseked-
hetik is diplomával, a leány szépsége, fiatalága
és tiszta szerelme kevés az üdvösségre. Ezek
mellett szükséges még a hozomány is. Sok es t
ben ha ez magában van meg, a többiek bizton
elmaradhatnak. Minthogy pedig a szép szerelmes
Kocsis Ilonával hozományt adni nem akartak,

lassanként a legények is elmaradtak az utcájából,
ami fölött annyira elkeresedett, hogy vasárnap
reggel egy hatlövétű revolverből, melyet elzáló-
gositott gyűrűinek árán vásárolt, szíven lötte
magát. Az érzékeny teremtés azonnal meghalt.

Egy gyűrű bitangóságban. A városi
rendőrkapitányság egy értékes brillant gyűrűt
őriz, a melyet egy écskai német ember állítólag
talált. Igazolt tulajdonosa átveheti.

Táviratok.

Felhőszakadás.

Budapest, június 30. (A „Torontál“
eredeti távirata.) Pécsről telegrafálják,
hogy a városban az éjjel óriási felhő-
szakadás volt jégesővel. A viz némely
utcán métermagasságnyira tornyosodott.
Sok ház jelenleg is víz alatt áll. A kár
ugy a városban, mint künn a földekben,
tetemes.

A spanyol-amerikai háború.

Budapest, június 30. (A „Torontál“
ered. táv.) Madridból jelentik: Kingston
spanyol konzul táviratot kapott Santia-
góból, mely szerint a Brooklyn nevű amerikai
hajón egy spanyol ágyugolyó tetemes
károkat okozott. Schley parancsnok és
még 24 ember megöletett.

A tőzsdéről.

Budapest, június 30. (A nagybecskereki
Lloyd-társulat távirata.) Buzában a kínálat
lanyha, vételkedv kielégítő, forgalom
10.000 mm., az árak 20—25 krral emel-
kedtek.

Kötetett:

Buza őszire	9 35— 9 27
Tengeri júniusra	5 25— 5 26
Tengeri jul.-aug.	5 25— 5 26
Zab szeptemberre	5 76— 5 78
Répcze	12 35— 12 36

VASUT-ÜGYEK.

13989. szám.
III. 1898.

Magyar kir. államvasutak.

Üzletvezetőség Debreczenben.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Szatmár állomásán
1898. évi december hó 31-én a vasuti vendég-
bérletek lejár; ugyanazon időponttól számítandó
három évi időtartamra ezen vendég-
bérletére ezennel zárt ajánlati tárgyalás hirdettetik. Az
50 kros bélyeggel és — „ajánlat a m. kir.
államvasutak Szatmár állomásán levő vendég-
bérletére“ — felirattal ellátott, nemkülönb-
ben a kellő okmányokkal felszerelt, borítékba zárt
és lepecsételt ajánlatok 1898. évi július hó
1-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak
debreczeni üzletvezetősége titkári hivatalához
posta útján térni vevényyel nyujtandók be;
ugyanazon időpontig bánatpénz fejében pedig
300 frt, azaz háromszáz frt készpénzben
küldendő be — függetlenül az ajánlattól — a
debreceni üzletvezetőség gyűjtőpénztárába posta
útján, jelen pályázati hirdetmény számára való
hivatkozással. A vendég-
bérletére vonatkozó feltételek nevezett üzletvezetőség III. (forg. és
keresek.) osztályában (Tiszapalota, II. em. 25.
ajtó) a hivatalos órák tartama alatt (d. e. 8—12
és d. u. 2—4 óráig) megtekinthetők; miért is
az ajánlattavétől feltételeztetik, hogy azokat
ismerik és magukra nézve egész terjedelmükben
kötelezőknek elfogadják. A feltételektől eltérő,
vagy a kitűzött határidőn túl beérkezendő aján-
latok figyelmebe vételni nem fognak. A m. kir.
államvasutak debreczeni üzletvezetősége fentartja
maganak azon jogot, hogy a pályázók közül,
tekintet nélkül a felajánlott bérletösszeg nagy-
ságára, szabadon választhasson.

Debreczen, 1898. május 28.

Az üzletvezetőség.

4
70.153/98. M. kir. államvasutak.
A. V.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a jövő 1899. évi január hó 1-től december hó 31-ig szükséges mintegy 300 mm. tisztított kender, továbbá ugyanezen időben, esetleg további két évre, az évenként szükséges mintegy:

2500 mm. csepű,

650 " gyapotfonál,

3300 " jutte-fonál szállítást biztosítani óhajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb f. évi július hó 16-ik napjának déli 12 órájáig betérjesztendők, a bánatpénz pedig f. évi július hó 15-én déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletezett módok leírását tartalmazó „pályázati felhívás”, mely az ajánlattevő aláírásával ellátva az ajánlatához csatolandó, a magy. kir. államvasutak anyag és leltár beszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrásy-ut 75. sz.) kapható, a hazai kereskedelmi és iparkamaráknál és az illetékes vezetőségeknél pedig megtekinthető. Ezen pályázati felhívás kivására postán is megküldetik.

A különleges szállítási feltételek és pedig: Csepű és tisztított kenderre vonatkozólag 40.322/92. sz.

Jutefonalra vonatkozólag 94.683/92. sz. és az általános szállítási feltételek 122.291/96. sz. alatt kiadva, melyek aláírva az ajánlatához szintén csatolandók, a fenti hivataloknál megtekinthetők, vagy előírt igazgatóság nyomtatványtáránál megszereshetők és pedig az általános szállítási feltételek 25 kron a különleges feltételek 15—15 kron.

Ha a feltételeknek postán való megküldése kívántatik, a vételáron kívül még 10 kr. postadíj is előzetesen beküldendő.

Budapest, 1898. évi június hóban.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága.

(Utánnomat nem díjaztatik.)

Hirdetések.

7216. tkvi szám 1898. 572—1.1

Póthirdetmény.

A nagybecskereki kir. törvszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, mi szerint a Kokits János nagybecskereki lakos végrehajthatónak Dankulov Petrovacski Persza nagybecskereki lakos végrehajtást szenvedő elleni 100 frt s jár. iránti végrehajtási ügyében 5603. sz. alatt kibocsátott árverési hirdetményben a nagybecskereki 1764. sz. 2959. hrsz. ingatlan 419 frt kikiáltási árban ezen kir. törvényszék tkvi hivatalában 1898. évi július hó 22-ik (huszonkettedik) napjának délelőtti 10 órájkor kitűzött árverés az 1881: LX. t.-c. 167. §-a alapján Szollás Ede nagybecskereki lakos végrehajtható érdekében is 59 frt 20 kr. tőkekövetelés s járulékai kielégítése végett megtartatni fog.

Az árverési kérvény költsége 9 frt 15 krban állapittatik meg.

Nagy-Becskereken, a kir. törvszék tkvi hatóságánál, 1898. május hó 31-én.

Dr. Selymessy,
kir. törvszéki bíró.

728. B. v. k. szám. 1898. 568—1.1

Árverési hirdetmény.

Közhírré tétetik, miszerint a tekintetes nagyikindai kir. járásbírósnak 1897. évi 18676. sz. a. kelt végzése folytán Hajnal Ádám nagyikindai cég részére, Zamurovics Lyubomir és Mila volt tiszahelyesi, jelenleg szerb-eleméri lakosnál 47 frt 23 kr. és járulékai iránti kielégítési végrehajtás útján 1897. évi december 16-án felülfoglalt s 1180 frtra becsült ló, tengeri. kocsi, stbiből álló ingóknak alperes lakásán Szerb-Elementen bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1898. évi július 13-ik napjának délelőtti 9 órájára tüzetett ki az 1898. évi V. 315. sz. a. kelt végzés alapján.

Együttal felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtható követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részökre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtható iratokból ki nem tűnik, úgy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtható jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitüntetve nincs — miszerint az 1881. évi LX. t.-cz. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéseig alólirhoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsék be annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtható kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölőslégére fognak utasittatni.

Kelt N.-Becskereken, 1898. évi június hó 24-én.

K i s s,
kir. bir. végrehajtó.

4721. tkv. szám 1898. 571—1.1

Arverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbírósnak, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagyikindai kerületi első takarékpénztár végrehajthatónak Veszin Alexa és Zsiva karlovai lakos végrehajtást szenvedők elleni 150 frt iránti végrehajtási ügyében a területén levő Karlova község határában fekvő 1697. sz. tjkvben A. I. 1—8 sor 1563/63, 1563/72, 1593/46, 1593/58, 1595/7, 2877/c/270, 3280/52 és 3282/104 hrsz. a. 10 hold 865 □-öl szántó 1204 frt kikiáltási árban, 2. a karlovai 3121. sz. tjkvben A + 1 sor,

1688—1689 hrsz. a. ingatlanok Veszin Alexát illető fele része 103 frt kikiáltási árban 1898. évi július hó 25-ik napján délelőtti 11 órákor Karlova községházában árverés alá fog bocsájtatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni, azzal, hogy az árverés napjától fogva az überlandiális (maradvány) földek után lejárandó váltásártartás a vevőt fogja terhelni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. sz. a. igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában jelzett és óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése után 30 nap, a másodikat 60 nap, a harmadikat 90 nap alatt, mindig az árverés napjától számítandó 5% kamattal együtt a tbecsei kir. adóhivatal mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vételár után járó kinstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámittatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbírósnak tkvi irattárában és Karlova község előljárásiójánál megtekinthetők.

Kelt Török-Becsén, a kir. járásbírósnak mint tkvi hatóságánál, 1898. évi május hó 5-én.

S z a b ó,
kir. aljbíró.

SZIVATTYUKAT | **TÜZFECSKENDŐKET**
házi, ipari, mezőgazdasági. építkezési és egyéb nyilvános célokra kéz-, járgány és erőhajtásra, városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő pócegdör tisztító készülékeket, utcai öntöző-kocsikat, sárkaparókat készit és ajánl a

BUDAPESTI SZIVATTYU- ÉS GÉPGYÁR
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG (ezelőtt WALSER FERENC)
BUDAPEST, VI., KÜLSŐ VÁCI-UT 45. 126-40.22

— Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve. —

1898. Ujdonságok

raktáron

275 28.17

WAFFENRAD (SWIFT), STIRIA stbból
eredeti angol és amerikai gyártmányok.
Láncnélküli

kerékpár!

„GAAOLIN“ nélkülözhetetlen minden kerékpárosnál, szeg stb. nem árthat többé a gumminak. Kizárólagos képviselő

Torontálmegye részére:
NOVÁK J. C.
NAGY-BECKEREKEN.

Naponta oktatás a pályán.